

Spoštovani gospod Domen Savič,

kot obljubljen, vam posredujem dopolnilni odgovor glede vašega vprašanja o sprejemljivosti sodelovanja novinarja RTV Slovenija z drugim medijem.

Generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc mi je omogočil vpogled v pravno mnenje o tem, ali je zaposleni novinar kršil konkurenčno prepoved. Pri tem je vodstvo Zavoda posebej pravno preverilo, ali je šlo za kršitev, glede na to, da RTV Slovenija deluje tudi na spletu in da je bil članek objavljen na spletni strani drugega medija (od koder je bil tudi umaknjen na zahtevo zaposlenega).

V pravnem mnenju piše, da je v novinarjevi pogodbi o zaposlitvi izrecno navedeno, da se konkurenčna prepoved »nanaša izključno na dejavnosti s področja AV produkcije za konkurenčne televizijske in radijske medije, ki delujejo v Republiki Sloveniji«. Ker objava članka na spletni strani »ne sodi med dejavnosti s področja AV produkcije«, zaposleni ni kršil konkurenčne prepovedi. V pravnem mnenju še piše, da v konkretnem primeru ni bilo izkazano, da bi do objave članka v spletnem mediju prišlo »z delavčevim protipravnim ravnanjem (ravanjem v nasprotju s prepovedjo konkurence) oziroma z njegovo vednostjo ali privolitvijo«, zato bi bilo tudi v tem smislu težko govoriti o kršitvi, ki bi delodajalca upravičevala do povrnitve škode.

Dodajam, da sem vsem vključenim v dosedanjo korespondenco (generalnemu direktorju RTV Slovenija, direktorici TV Slovenija ter odgovornima urednicama Kulturno-umetniškega in Informativnega programa) posredovala vaš zapis, v katerem dvomite o poteku oz. sosledju ravnanj, kot je bilo podano v prejšnjem odgovoru.

Nihče od prejemnikov ni izkoristil priložnosti, da odgovor dopolni ali vaše zapise dodatno komentira.

Menim, da je s posredovanjem pravnega mnenja (ki ga ne morem komentirati) praktično izčrpana vloga varuha pravic gledalcev in poslušalcev v zadevi.

Menim, da nimam pooblastil, znanja in kapacitet, da bi opravljala podrobne preiskave o očitanih ravnanjih posameznih programskih ustvarjalcev zunaj programskih okvirov RTV Slovenija ter da bi ugotavljala morebitno navzkrižje interesov, kot je (ohlapno) opredeljeno v 21. točki Poklicnih meril in načel novinarske etike (Navzkrižni osebni interesi, pravice in dolžnosti; celoten dokument je dostopen na tej povezavi: www.rtvlo.si/rtv/kdo-smo/zakoni-predpisi-in-dokumenti/pravilnik-o-poklicnih-standardih/475078#21).

Kot sem zapisala že v prejšnjem odgovoru, se večkrat srečam s podobnimi vprašanji, na katera ni jasnih odgovorov:

Kaj je programskim ustvarjalcem in zaposlenim na RTV dovoljeno in kaj ne, ali smejo ob opravljanju svojega dela v javnem mediju povezovati, snovati in voditi dogodke, pisati analize in članke za raznovrstne tiskane ali spletne medije doma in po svetu, nastopati na javnih prireditvah ali celo v oglasih, opravljati sorodno delo prek espejev? Kakšne so omejitve?

Kdaj – če sploh – je lahko glas in/ali obraz javnega medija tudi glas in/ali obraz neke komercialne oglasne/promocijske kampanj?

Ali imajo lahko programski ustvarjalci svoje vloge in bloge in kanale na družbenih omrežjih, tudi o enakih tematikah, kot jih poklicno pokrivajo v javnem mediju? Kako se pri tem zagotavlja nepristranskost? Kje so omejitve pri takšnem delovanju?

Kako je z objavami na družbenih omrežjih, kaj je še zasebno in kaj je že javno, kaj je prav in kaj narobe?

Kako naj v svojem prostem času oz. ob rednem opravljanju svojega dela na RTV Slovenija v javni sferi delujejo tako, da ne bodo kompromitirali svoje profesionalne vloge v javnem mediju (in s tem tudi javni medij v celoti)?

Kako lahko s prostočasnim aktivnim družbenim življenjem in javno prepoznavnostjo morda tudi prispevajo k promociji svojih RTV stvaritev in javnega medija v celoti?

Menim, da se je o tem potrebno pogovarjati in dogovoriti.

Odgovornim urednikom bom priporočila, da vztrajajo pri načelu informiranosti, da so torej s takšnimi dejavnostmi svojih sodelavcev, ki bi se lahko kakor koli odražale pri rednem delu, vsaj seznanjeni, tako pri zaposlenih kot pri tistih, ki imajo drugačne pogodbe o sodelovanju. Zlasti objave v različnih medijih, ki jih je mogoče razumeti kot promocijo vsebin/oddaje/dejavnosti RTV Slovenija, naj potekajo v dogovoru med uredniki in programskimi ustvarjalci.

Vodstvu bom vnovič priporočila, naj pospeši prenovo Poklicnih meril in načel novinarske etike, ki poteka od jeseni 2016 in še ni pri kraju. Menim, da bi bilo posebej nujno osvežiti in novi stvarnosti prilagoditi 21. točko Poklicnih meril in načel novinarske etike, saj je zdaj veljavni dokument nastal leta 2000, ko interneta in drugih sodobnih oblik javnega komuniciranja še nismo poznali.

Kot varuhinja bom sodelovala v sleherni tovrstni notranji razpravi, tudi s predlogi in pobudami, tako kot doslej.

Upam, da boste sprejeli tudi dopolnjeno pojasnilo.

Lep pozdrav,

Ilinka Todorovski

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev

RTV Slovenija, Kolodvorska 2, 1550 Ljubljana

varuh@rtvslo.si | 01 475 47 00 | www.rtvlo.si/varuh